

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čakovni račun št. 11.406

Nauki Posaarja

Pomembni 13. januar, ko se je s plebiscitom v Posaarju odločala usoda predmeta petnajstletne napetosti med Francijo in Nemčijo, obenem pa tudi napetosti v vsej evropski mednarodni politiki, je za nami. Nemška nacionalna misel je dosegla ogromno zmago, večjo celo, kakor so pričakovali največji nacionalistični optimisti v Berlinu. Za vrnitev Posaarja k Nemčiji je glasovalo 477.119 od 525.747 glasovalcev, ali skoraj 91 odstotkov. Francija je dobila neverjetno malo, komaj 2124 glasov, tudi pristaši samostojnosti pod okriljem Društva narodov niso mogli zbrati več ko 47.512 glasov. Za priključitev k Franciji niso glasovali niti vsi Francozi, za status quo so se pa zavzemali skoraj izključno le marksisti, socialni demokraci in komunisti, kateri je bila strankarska stvar več ko vsenarodna, kakor je bila tudi l. 1920. slovenskim marksistom na našem Koroškem. Pičlost njihovega števila je znova dokazala, da je marksizem v Evropi odigral svojo nekdanj tako naplivano vlogo.

To je prvi nauk nedeljskega posaarskega plebiscita. Drugi izvira iz celotnega položaja, zlasti pa iz onih 91 odstotkov, ki so jih zbrali pristaši vrnitve k Nemčiji. Versailleska mirovna pogodba, ki je ustvarila Posaarje in določila ljudsko glasovanje šele petnajst let po podpisu, je prav gotovo premalo računala z nemško narodno zavednostjo Posaarčanov, ako so njeni tvorci mislili, da bo l. 1935. položaj bistveno drugačen, kakor je bil l. 1920. Nedeljski plebiscit je pokazal, da se v petnajstih letih, ko so politično vladali v Posaarju komisariji Društva narodov, gospodarsko in socialno pa Francozi, ni čisto nič spremenilo. Nemci so pač ostali Nemci tudi kljub temu, da se je v nedeljo 13. t. m. glasovalo čisto drugače, kakor 20. oktobra l. 1920. na Koroškem. Če se je kje določil plebiscit šele petnajst let po podpisu mirovne pogodbe, potem to prav gotovo ni bilo potrebno v Posaarju, pač pa bi bilo na našem Koroškem. Plebiscit v Posaarju pred 15. leti ne bi bil bistveno drugače izpadel, kot je v nedeljo, docela drugače pa bi bil letošnjega 13. januarja izpadel na Koroškem, kakor je 20. oktobra l. 1920. Kakor slave sedaj Nemci zmago v Posaarju, tako bi jo slavili mi na Koroškem, zlasti še, ker tudi l. 1920. kljub vsem sleparijam razlika med našimi in avstrijskimi glasovi ni bila velika.

Odrejanje plebiscita za Posaarje po petnajstih letih je bilo torej docela nepotrebno. Ako se to ne bi bilo zgodilo, bi morda odnošaji med Francijo in Nemčijo bili dosti drugačni, kakor so danes. Sam Adolf Hitler je že ponovno naglasil, da je Posaarie edina teritorialna bariera med Nemčijo in Francijo in je včeraj to spet ponovil. Ta bariera je sedaj padla, dasi vse nevarnosti vendar še niso odstranjene. Zelo važno je namreč, kako se bo nedeljski plebiscit likvidiral! Zlasti je tu važno vprašanje stroškov in odkupnin. Ki jih morajo plačati Nemci preden dobe Posaarie nazaj. Francozi so se tekom petnajstih let polastili vseh državnih rudnikov in naprav v Posaarju in zahtevajo sedaj zanje nič manj ko 900 milijonov frankov. Nadaljnje važno vprašanje je ureditev zasebnih francoskih gospodarskih interesov v Posaarju, kakor tudi vprašanje zamenjave valute. Doslej je bil v Posaarju francoski frank kot plačilno sredstvo, po vrnitvi k Nemčiji pa posta-

Saarski plebiscit pred Društvom narodov

Plebiscitna komisija prispela opoldne v Ženevo — Seja sveta jutri — Posaarje se takoj vrne Nemčiji — Presenečenje v Parizu — Beg separatistov iz Posaarja

SAARBRÜCKEN, 16. januarja. Posaarski plebiscitni odbor je včeraj popoldne izdelal poročilo o plebiscitu za Društvo narodov. Zvečer so se člani s poročilom in ostalim materialom odpeljali v Ženevo. Poročilo je popolnoma statistično, brez kakršnihkoli političnih aluzij. Plebiscitni odbor prispe v Ženevo danes opoldne s posebnim vlakom in izroči že popoldne ves material generalnemu tajništvu. Generalno tajništvo skliče jutri sejo sveta, na kateri se bodo storili sklepi glede likvidacije plebiscita v Posaarju in izročitve ozemlja Nemčiji. Pred plebiscitom so se v Ženevi še pojavili glasovi, po katerih bi bila mogoča delitev Posaarja, ogromna nemška zmaga pa je vse take kombinacije onemogočila. Naloga Društva narodov je sedaj samo to, da tudi formalno izvede, kar

že dejansko obstoja, namreč, da pri- pada Posaarje od nedelje dalje samo Nemčiji. Po poročilih iz Ženeve se je odbor trojice že sestel in sklenil predlagati takojšnjo vrnitev. Ogromna zmaga Nemcev je tudi Ženevo močno presenetila.

PARIZ, 16. januarja. V pariških uradnih in političnih krogih se opaža veliko iznenadenje nad ogromno zmago nemške fronte. Večina listov zahteva na podlagi rezultata, da vlada čimprej likvidira saarski problem in tako odkloni vsako odgovornost za eventualne posledice, ako bi se likvidacija zavlekla. Samo desničarski listi izražajo odkrito nezadovoljstvo in glasilo generalnega štaba »Echo de Paris« očita vladi celo, da se je preveč desin- teresirala za saarski plebiscit in je ta-

ko od preko pol milijona glasov dobila Francija komaj 2000 glasov.

SAARBRÜCKEN, 16. januarja. Francoski konzul v Saarbrücknu zanika vesti, da bi bila francoska meja zaprta. Pristaši statusa quo prihajajo na konzulat v množicah in prosijo za potne liste za Francijo. Doslej je konzulat izdal že preko 2000 viz. Iz Forbacha pa poročajo, da je tamkaj prekoračilo mejo že več beguncev. V Francijo je pobegnil tudi znani separatist knez Löwenstein.

BERN, 16. januarja. Švicarska vlada je včeraj sklenila povečati straže na meji, da prepreči beguncem iz Posaarja prihod v Švico. Švicariji menijo, da naj se za te elemente brigajo oni, ki so jih doslej podpirali in jih spravili po svoji krivdi v tak neugoden položaj.

Konferenca podonavskih držav v Rimu

SESTALA NAJ BI SE APRILA ALI MAJA. ISTOČASNO NAJ BI V RIMU ZASEDALO TUDI DRUŠTVO NARODOV.

ŽENEVA, 16. januarja. V vrstah Društva narodov se izve, da pripravljata italijanska in francoska vlada za april ali maj konferenco podonavskih držav v Rimu. Na tej konferenci bi se podpisal podonavski protokol, v kolikor bi bil do takrat že dosežen sporazum. Zainteresirani krogi sodijo, da bo do takrat potem direktnih pogajanj že mogoče doseči sporazum. V istem

času naj bi po predlogu Mussolinija bilo v Rimu tudi majsko zasedanje Društva narodov. Istočasno pa predlaga turški zunanji minister Ruždi bej, naj bi bilo zasedanje Društva narodov v Carigradu. Vendar se tu ne veruje, da bi bilo sklicanje Društva narodov mogoče v Rimu ali Carigradu, ker bi s tem nastali preveliki stroški in bi bile tudi še druge nevednosti.

Francoski obisk v Londonu

FLANDIN IN LAVAL POTUJETA V LONDON 21. t. m. PRITEGNITEV NEMČIJE V KROG VELESIL.

LONDON, 16. januarja. Francoski ministrski predsednik Flandin in zunanji minister Laval prispeta v London 31. t. m. Prvi in drugi februar pa sta določena za konferiranje z avstrijskimi državniki. Današnji listi pišejo se o drugi fazi angleške diplomatske ofenzive, ki naj bo nadaljevanje rimske akcije. V Londonu so ne bo podpisal noben dokument in tudi ne bodo napravljali nobenih trdnih sklepov, ker se bo Anglija skrbno ognila vsemu, kar bi moglo izgledati kot angleško-francoska zveza, ki bi vznemirjala Nemčijo. — Namen Anglije je sedaj pritegniti Nemčijo k vsem pogajanjem, ker mora potem Nem-

čija stopiti kot popolnoma enakopravna v krog ostalih velesil.

Avstrijski režim v strahu

DUNAJ, 16. januarja. V Avstriji je nastala zaradi ogromne nemške zmage v Posaarju in možnosti zblizanja med Francijo in Nemčijo velika zaskrbljenost. Vladovalci se ne boje samo nove propagande narodnih socialistov, ampak tudi možnosti, da bi Francija po sporazumu z Nemčijo spremenila svoje stališče v avstrijskem vprašanju na škodo sedanjega dunajskega režima. Da stori kar je mogoče, se odpelje avstrijski zunanji minister Ber-

ne naravno nemška marka. O vsem tem mora razpravljati in skleniti še Društvo narodov v Ženevi, katerega člani Nemčija ni več. Vendar upamo, da bo Društvo narodov znalo rešiti tudi vsa ta vprašanja častno, nepristransko in naglo. Ako se to tako zgodi, bo izginil z evropskega obzorja zopet nov nevaren oblak.

Manifestacije, ki jih prireja po zmagi v Posaarju ves nemški narod v Posaarju, v Nemčiji in celo v Avstriji nam pa znova dokazujejo, da so skrajno navedni tisti, ki menijo, da je Nemec tu nekaj drugega ko Nemec tam. Zlasti nani manifestacije avstrijske vladne Demovinske fronte govore nad vse značilen govor!

Te manifestacije nam dokazujejo, da je zmaga v Posaarju tudi zmaga Schuschniggovih in Starhembergovih avstrijskih Nemcev. Zavest skupnosti, ki veže tudi avstrijske Nemce z onimi v rajhu, je še vedno močnejša ko strankarske razprtije. In kdor misli, da bi se avstrijski Nemci kdaj z orožjem v roki borili za »samostojnost« proti Nemčiji, se kruto moti. Ako bi jutri postavil Avstrijo pred enaka vprašanja, kot v nedeljo Posaarie, bil rezultat skoraj gotovo čisto enak posaarskemu! Na to ne bi smeli nikoli pozabiti, ko se toliko trudijo, da bi ohranili Avstrijo »samostojnost«.

ger-Waldenog danes v Ženevo, kjer bo o teh vprašanjih konferiral z mednarodnimi činitelji.

Dokaz krivde Trockega

LONDON, 16. januarja. »Daily Express« izve iz zanesljivega vira, da je moskovska sovjetska vlada poslala v Pariz svojega posebnega kurirja, katerega naloga je, francoski vladi dokazati krivdo Trockega pri uboju leningrajskega komisarja Kirova. Po teh dokazih izgleda, da je bivši vrhovni poveljnik rdeče vojske odgovoren tudi za širjenje propagande v sovjetski Rusiji proti sedanjemu režimu in za pozivanje sovjetskega prebivalstva k revoluciji proti sovjetskim upraviteljem.

JEVTIČ V LJUBLJANI.

LJUBLJANA, 16. januarja. Ministrski predsednik in zunanji minister Jevtič je danes na potovanju v Ženevo prispel v Ljubljano in takoj nadaljeval svojo pot.

S SEJE DRUŠTVA NARODOV.

ŽENEVA, 16. januarja. Včerašnja seja Društva narodov je bila posvečena zaščiti narodnih manjšin v Albaniji. Albanski delegat Mendi Frazeri je izjavil, da so po novi albanski ustavi vse šole podržavljene, kar pa ne jemlje narodnim manjšinam nobenih pravic. Nato se je razpravljalo o sporu med Perzijo in Irakom. Za referenta je bil določen italijanski delegat baron Aloisij.

ČIŠČENJE V RUSIJI.

PARIZ, 16. januarja. V zvezi z izgorom Kamenjeva in Zinovjeva na Solovjeckem otoke poroča »Havas«, da je v zadnjem času komunistična stranka izvršila veliko čiščenje in izključila 20 odstotkov svojih članov.

V BEOGRAU SNEŽI.

BEOGRAD, 16. januarja. Od včeraj sneži tu neprenehoma in je sneg narasel že na tričetrt metra. Pri kidanju snega je zaposlenih 5000 delavcev. Ljubljanski brzovlak je pri Golubincih običal v snegu. Isto se je dogodilo mnogim vlakom v Srbiji. Odposlana je bila pomoč.

Dnevne vesti

Maščevanje varane žene

ZAKONSKE NEZVESTOBE SO ČESTO KRIVE SLABE SOCIALNE RAZMERE.

Mlad je bil še ključavničarski pomočnik Stojan M., ko je odslužil vojaške, dobil dobro službo in se kmalu nato oženil. Z nekoliko let starejšo ženo Terezijo sta poiskala udobno stanovanje. Skrbno sta gospodarila in lepo živela, dokler je Stojan dobro zaslužil. Kakor stotine drugih, tako je pa lani v jeseni tudi Stojana doletela huda nesreča. Izgubil je delo in zaslužek, izgubil kruh in — srečo. Vdano je prenašal svojo grenko usodo, hud udarec pa je bila z njegovo ženo Terezijo, ki mu je čisto sponašala, da je sam kriv te nesreče. Zaradi tega se je naselilo v prej tako srečnem Stojanovem domu veliko nezadovoljstvo in so bili prepri na dnevnem redu.

Da bi žena Terezija pomagala sebi in možu iz zadrege in stiske, in da bi imela vsaj skromen reden dohodek, je skušala poiskati delo v katerikoli tekstilni tovarni. Dela ni našla, pač pa se je seznanila z neko tkalko Marijo P., ki je iskala stanovanje in hrano. Z moževim privolenjem je vzela Marijo pod svojo streho. Marija je bila še mlada in vabljava ter je hrano in stanovanje v redu plačevala. Terezija niti z daleč ni slutila, da se lovijo pogledi njenega moža in mlade Marije, zdaleč ni slutila nove nesreče.

Stojan in Terezija nista imela otrokin večkrat je prilika nanesla, da sta bila Stojan in podnajemnica Marija sama doma. Stojan jo je znal pregovoriti in Ma-

rija se je vdala njegovi prošnji. Prav takrat pa je zbolela žena Terezija in so jo morali prepeljati v bolnišnico. Na Stojanovem domu je pričela gospodinjiti Marija, ki je v vsem in popolnoma zamenjala nesrečno Terezijo. Ko je Terezija ozdravela in prišla iz bolnišnice je bil Stojan sicer slaček napram njej, toda hudobni so bili jeziki drugih ljudi. Terezija je zvedela marsikaj in Marija si je morala poiskati drugo stanovanje. Odkar se je Marija izselila, je bil Stojan mrzel in mrk napram svoji ženi.

Tedaj se je maščevala Marija nad upravičeno ljubosumno Terezijo na ta način, da ji je pisala pismo, v katerem ji je razkrila Stojanovo preteklost in poudarila, da jo je Stojan ves čas, odkar je bila žena, bridko varal z neko svojo zranko iza mladih let. Obupana Terezija je povabila Marijo na skriven sestanek. Ob tej priliki sta si marsikaj povedali in je tudi Terezija zaupala Mariji skrivnost, da bo spravila svojega grdega moža s starih in s stolčnim steklom, ki ga bo primešala jedi, s tega sveta. Marija pa je bila ženska, ki je teško prebolela izgubo tako ljubljenega Stojana. Povedala mu je vse, kakšen peklenški načrt je skovala njegova zakonska žena Terezija. Stojan se je ustrašil smrti, prijavil zadevo orožnikom in odšel po svetu sam, brez Terezije in Marije in brez svoje tretje ljubice.

Kje tiče vzroki našega gospodarskega zastoja

Precejšen del mariborske industrije, ki se je po vojni naglo razvila in se še razvija, je v rokah tujerodcev. Najbolj bogata in plodna podjetja v naši državi so v tujih rokah. Francozi imajo v svoji lasti silno bogati borski rudnik bakra, največje elektrarne so last Švicarjev, veliki svinčeni rudnik v Trepčah pa je last Angležev. Od vseh teh velikih zakladov naše zemlje pa imamo le te koristi, da dobimo nekaj naših delavcev za težko delo malenkostne mezde. Ker so ta tuja podjetja večinoma privilegirana še na ta način, da ne plačajo niti carine za uvožene stroje niti drugih javnih dajatev, ni čuda torej, če izkazujejo bilance teh tujih podjetij tako ogromne dobičke. Hočemo samo navesti primer, da je iz objavljenih bilance svinčene rudnika v Trepčah, ki je last Angležev, razvidno, da je dosegla družba lani 36 milijonov dinarjev in da bo plačala 12 odstotne dividende, 8 milijonov pa bo mimo tega še prenesla na nov račun. Skupno je imela družba v 4 letih nad 200 milijonov čistega dobička, za plače delavcev in nameščenec, za vse davke in za vse druge proizvodne izdatke pa ni plačala v tem času niti 100 milijonov dinarjev. V Angliji plačuje ta družba višji davek ko pri nas. Zanimale bi nas bilance tudi mariborskih industrijskih podjetij, pri katerih je udeležen v ogromni večini tuji kapital. To pa je zaradi tega, ker je nekaj tovarn v Mariboru, ki prav sedaj na zimo odpuščajo delavce ter reducirajo delovni čas in me-

Parmova proslava v gledališču. V torek zvečer je bila v mariborskem gledališču proslava 10. smrtne obletnice odličnega slovenskega skladatelja Viktorja Parme. Na sporedu je bil najprej spominski govor skladatelja Emila Adamiča, ki je označil pomen Viktorja Parme v našem glasbenem življenju. Potem je bila predstava »Urha, grofa Celjskega«, ki smo ga ocenili že ob priliki premiere. Gledališče je bilo skoro popolnoma zasedeno, navzoči so bili tudi mnogi odličniki z mestnim predsednikom g. dr. Fr. Lipoldom na čelu. Predstavi je prisotnovala tudi vdova V. Parme s sinom Brunom.

V »Službenem listu« od 12. tm. je razpisana pragmatična služba občinskega delovodje v občini Velka, na kar opozarjamo abituriente srednjih šol.

Pri lenivosti črevesa, boleznih jeter in želodca, odebelelosti in protinu, katarju želodca in črevesja, obolenjih danke odpravi naravna »Franz Josefova« grenčica zastajanje v trebušnih organih.

Posednostno gibanje v minulem letu. Odkar je gospodarska kriza hudo zajela vse naše gospodarsko življenje, je pričela pa dati tudi trgovina z nepremičninami. Tako je bilo lani prodanih v Mariboru raznih nepremičnin v vrednosti nad 8 milijonov dinarjev, dočim je znašala predlanska trgovina na nepremičninskem trgu še nekaj nad 14 milijonov, leta 1932. pa celo nad 26 milijonov dinarjev. Lani je bila v Mariboru prodana najdražja hiša za 550.000 Din in je bilo trgovanje z nepremičninami najbolj živo v juliju, najbolj mrtvo pa v mesecu marcu. Najživejše kupčije so bile na periferiji, dočim je bilo v mestnem središču prodanih le malo število zgradb in parcel.

Statistika slepih in gluhozemih v Sloveniji. V mestu Mariboru stanujoči starši ozir. varuhi slepcev in gluhozemcev se pozivajo, da se zglašijo zaradi navedbe podatkov, ki jih zahteva kraljeva banska uprava dravske banovine na mestnem fizikatu, Frančiškanska ul. 8. in sicer v času od 21. do 26. januarja 1935 med 8. in 11. uro. Slepcev in gluhozemcev ni treba privedi s seboj, pač pa se naj prinesejo listine, iz katerih so razvidni rojstni in domovinski podatki ter podatki o odmeri davka in podatki o vzroku slepote ozir. gluhozemu. Na mestnem fizikatu se morajo zglašiti tudi starši in varuhi slepcev in gluhozemcev, ki so že v kakem zavodu.

Pobrezki Rdeči križ siromašnim otrokom. Nekoliko se je zakasnelo naše poročilo o božičnici, ki jo je priredil Rdeči križ na Pobrežju za siromašne šolske otroke. Pa nič zato, saj je bila božičnica tako pristrana, da je še danes vsem, zlasti po mladim srcem v živem spominu. V prostorni šolski sobi se je zbralo 92 siromašnih otrok, ki so bili obdarovani z obleko, obutvijo in toplim perilom ter za priboljšek s slaščicami in sladkimi poticami. Navzoč pa je bil tudi celokupen učiteljski zbor pobrežke šole in starši obdarovanih otrok. Zbrane otroke je nagovoril s prijaznimi besedami pobrežki župan g. Matija Volk, spregovoril pa je tudi šolski upravitelj g. Klemenčič, ki se je v imenu staršev obdarovanih otrok toplo zahvalil občini, bankski upravi, pobrežskemu Rdečemu križu in dobrim Pobrežanom, ki so pripomogli k tako lepo uspeli božičnici.

Pri ljudeh, ki so potrjeni, pretrujeni, za delo nezmožni, povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost. Vodeči kliniki izpričujejo, da je »Franz Josefova« voda odlične vrednosti tudi za duševne delavce, živčno oslabele in ženske kot dobro odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Vozne olajšave za Bolgarijo. V zvezi z ustanovitvijo Jugoslovansko-bolgarske lige in na razna vprašanja opoziramo na sledeče železniške olajšave pri potovanju v Bolgarijo: Bolgarske državne železnice pripoznavajo v poletnem času in sicer od 1. julija do 15. oktobra, po najmanj 7 dnevnem bivanju v kateremkoli morskem kopališču ob Črnem morju ali kakem priznanem letovišču, pri povratku 50% popusta. V zimskem času se zaradi neznačajnega dotoka tujcev ne dajejo nikake olajšave. Obiskovalci raznih sejmov in razstav pa uživajo tja in nazaj 50% popust. To velja tudi za Varno ob priliki industrijske razstave, ki se vrši navadno v mesecih juliju in avgustu. Vse natančnejše informacije in prospekte daje »Putnik«, Maribor, Aleksandrova c. 35, tel. 21-22, in »Putnik« Celje, Krekov trg, tel. 119, kjer se dobijo tudi vozne karte po originalnih cenah in valute vseh držav po najboljših tečajih.

Petek 18. I. 1935, Union

Spominski in dobrodelni koncert
MARIBORSKE MESTNE GODBE

Namesto venca na grob pokojnega majorja v p. g. Ipavca je neimenovani naklonil azilnemufondu Protituberkulozne lige v Mariboru 100 dinarjev. Srčna hvala!

Oblastni odbor Narodne obrane v Mariboru vabi vse svoje članstvo, naj se v čim večjem številu udeleži orkestralnega koncerta, ki ga priredi Mariborska mestna godba v petek, 18. t. m. v veliki dvorani Uniona, v korist Pomožni akciji za siromašne sloje mesta Maribora. Pomagajmo tudi na ta način bednim in pomoči nujno potrebnim!

Sresko učiteljsko društvo Maribor levi breg bo zborovalo v soboto, 19. t. m. ob 10. uri dopoldne v Narodnem domu v Mariboru. Pripravite poročila k razgovoru o uradnih knjigah in listinah. Uro pred otvoritvijo zborovanja bo odborova seja.

Samaritanski tečaj. Prijave za višji in nižji samaritanski tečaj, ki ju v kratkem priredi Okrožni urad za zavarovanje delavcev in Rdeči križ v Mariboru, se sprejemajo še do 24. tm. v prostorih okrožnega urada v Marijini ulici 13. Zlasti se vabijo večji obrati, da čimprej predložijo prijave.

Ljudska univerza v Mariboru. »Poti od materializma k idealizmu«, je naslov vevlačnega predavanja, ki ga ima v petek, 18. t. m. g. univ. prof. dr. France Veber iz Ljubljane. Očrtal bo silno duhovno revolucijo, ki se je izvršila na miselnem področju v zadnjih desetletjih. Zapustile so se bolj in bolj one idejne smeri, ki jih navadno nazivamo z imeni »racionalizem« in »materializem« in ki jim je dala francoska revolucija največji razmah. Miselni tok se je mogočno zasul proti drugim strujam, ki jih imenujemo »realizem«, »individualizem«, in naposled »idealizem«. Ako hočemo spoznati in pravilno preceniti strukturo našega časa, se moramo seznaniti najprej s filozofično osnovo vsega gibanja in hotenja našega časa. — Gospod profesor bo isto snov nadaljeval in končal teden pozneje (25. I.). V ponedeljek, 21. januarja, predava ga. Anthoine iz Pariza o francoski rivieri. Skioptične slike.

Ljudska univerza v Studencih. Jutri v četrtek bo nadaljeval svoje predavanje o raku zdravnik g. dr. Vilko Marin. Pričetek predavanja, ki ga bodo ponazorovale mnoge slike, je ob 19. uri.

Radio Ljubljana. Spored za četrtek 17. tm. Ob 12.15: operetni venček na ploščah; 12.50: poročila; 13: čas, kozaški zbori na ploščah; 18: ksilofon sclo na ploščah; 18.20: smuška ura ljubljanske zimsko-sportne podzveze; 18.50: srbohrvaščina; 19.20: čas, jedilni list, program za petek; 19.30: nacionalna ura; 20: prenos iz Beograda; 22: radio-orkester.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 16. januarja. Zaprt.

Četrtek, 17. januarja ob 20. uri »Izgubljeni valček«. Red A.

Petek, 18. januarja. Zaprt.

»Izgubljeni valček«, ognjevit Stolzova opereta uživa pri občinstvu prav iste simpatije in privlačnosti kot njen original, znani zvočni film »Dve srci v tričetrtinskem taktu«. Njene uprizoritve so vedno izborno obiskane in zabave je v izobilju. Ponove jo v četrtek, 17. t. m. za red A. Pri nadaljnjih predstavah tega dela igra gledališkega tajnika Blanstingla Edo Verdonik.

Z napetim zanimanjem pričakujejo vsi krstno predstavo Golonhovega najnovejšega dela »Od zore do mraka«. Golonh je že s svojim prvim na mariborskem odru uprizorjenim delom »Groteska sedanosti« pokazal, da je oster in duhovit opazovalec sodobnih razmer, ki s svojo besedo vedno zadene v živo. Njegovo najnovejše delo je pisano na izredno zanimiv način ter bo krstna predstava vsekakor senzacija za Maribor za zaradi tega, ker so nastopajoče osebe izkjučno — živali. Režija je P. Kovičeva, njegova je tudi inscenacija, ženske kostume je izvršil modni atelje O. Neratove. Krstna predstava bo v soboto, 19. t. m. Rezervirajte vstopnice!

GRAJSKI KINO

v soboto 19. januarja monumentalno vledelo

KLEOPATRA

Največji film prošlosti in sedanosti v nemškem jeziku. 182

»Bela smrt!« Drevi ob 20. predava prof. Janko Mlakar, znani planinski predavatelj in humorist o svojih tajinstvenih turah pod gornjim skrivnostnim naslovom. Krasne skioptične slike.

Kongres vinogradnikov, ki bi se bil moral vršiti te dni v Vrhu, je bil preložen na zadnje dni februarja. S kongresom, ki se ga bodo udeležili vinogradniki iz vse države, bo združena tudi velika razstava.

Zračna zveza Zemlja - Egipt. Letošnja pomlad bo otvorjena interkontinentalna zračna proga med Zemljom in Egiptom. Zračni promet bo vzdrževalo nemško društvo »Lufthansa« s svojimi trimotornimi »Junkersovimi« aparati. Proga bo vodila iz Berlina preko Dunaja, Zemuna, Soluna in Aten do Kaira. Letala bodo letela z brzino 270 do 280 km na uro in bo v njih prostora za 18 potnikov in za 2000 kg poštnega blaga. Z otvoritvijo omenjene zračne proge bo mnogo pomaganega našim gospodarskim in trgovskim krogom, ki trgujejo z jugovzhodom Evrope.

Huda nezgoda pri sankanju. Na strmih bregu ob Dravi na Pobrežju je ob zimskih dnevih, ko zapade sneg, pravo veselje otrok in mladine. Tam se je sankal včeraj popoldne tudi 7-letni sinček čevljarskega mojstra Mirko Jerkič. Korajžno se je spustil na svojih sankah po strmih klancu. Doletela ga je pa huda nezgoda. Z vsa silo je zavozil v neko drevo in se pri tem nevarno poškodoval na glavi in na levi nogi. Zaradi bolečin je omedlel in so nezvestnemu nudili prvo pomoč pobrežki gasilci.

Vremensko poročilo s pohorskih vrhov. Stanje 16. januarja ob 7. uri jutraj: Pohorski dom in Mariborska koča — 10 C, mirno, jasno, 40 cm pršiča; Ruška koča — 9 C, mirno, jasno, 45 cm pršiča; Klopni vrh — 9 C, mirno, jasno, 50 cm pršiča; Koča na Pesku — 9 C, mirno, jasno, 45 cm pršiča, skalnica uporabna; Senjorjev dom — 12 C, mirno, jasno, vedro, 70 cm pršiča, cesta za sani uporabna; Rimski vrec — 11 C, mirno, jasno, 25 cm pršiča, cesta za sani dobra. Na vseh postojankah smuka izborna.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 6.4 stopinj C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 8.2 stopinj C pod ničlo; barometer je kazal pri 13 stopinjah 746.2, reduciran na ničlo pa 744.7; relativna vlaga 87; vreme je tiho in jasno; vremenska napoved pravi, da bo vreme pretežno jasno, ponoči pa mrz.

Mariborska Mestna podjetja

CENTRALIZACIJA UPRAVNEGA APARATA. CENTRALNE MESTNE DELAVNICE. STROJNA IN ELEKTRIŠKA UPRAVA.

Mariborska mestna občina je bila prva v naši državi, ki je ločila komercialne od upravnih poslov z organizacijo Mestnih podjetij. Se preden je stopil v veljavo novi zakon o mestnih občinah, ki določa ustanovitev mestnih pridobitnih podjetij in nalaga, da se morajo voditi po trgovski načelih, so bila pri mestni občini mariborski taka podjetja že ustvarjena, in to po zaslugi znanega komercialista g. Frana Perica, ki je še kot občinski svetnik posvetil reorganizaciji občinske uprave vse svoje velike sposobnosti. Ko pa je pozneje postal upravnik mestnih podjetij, si je takoj od vsega početka pričel prizadevati, da bi Mestna podjetja procvitala in da bi bila v blagor vsega mestnega prebivalstva. Pri tem svojem stremjenju pa je že kot organizator užival vso podporo mestnega župana g. dr. Lipolda in vseh vodilnih krogov mestne občine mariborske.

Pod Mestna podjetja spadajo po novi organizaciji poprej avtonomna posamezna podjetja: Mestna plinarna, Elektriško podjetje, Mestna klavnica, Prodajalna mestnih podjetij, Mestni vodovod, Gradbena uprava, Premoženjska uprava, Mestni avtobusni promet, Mestno kopališče, Mariborski otok in Pogrebni zavod. Po izvršenem administrativnem zlitju in prilagoditvi vsega aparata namenu in smislu preustroja doslej avtonomnih podjetij v enoten organizem pa se porajajo v nadaljnjem razvoju nove naloge. Porajajo se nove pobude in nove koristi. V tem mesecu se bo izvršila najprej ločitev obrata pri Avtobusnem podjetju, in sicer v tehnično in prometno področje, kakor smo to že na kratko poročali. Tehnično vodstvo se bo bavilo samo s tehnično izpopolnitvijo, prometno vodstvo pa s prometnimi zadevami avtobusnega prometa. Tej preureditvi pa bo sledila ustvaritev Centralnih delavnic Mestnih podjetij, ki naj enotno usmerjene uveljavljajo načelo poenostavljenosti. Stavbeno in tehnično se združitev vseh mestnih delavnic in strojni obratov v neko centralno-delavsko središče najbrže ne bo dala docela izvesti. Takega mnenja so tudi vodilni krogi pri MP, vendar pa upajo najti Mestna podjetja primeren aranžma, po katerem se bo dalo urediti tudi to vprašanje.

V bližnjem načrtu pa je izvedba centralizacije upravnega aparata, v kolikor je v zvezi s posameznimi strojnimi obrati in delavnicami. Kakor imamo v okviru

Mestnih podjetij gradbeno upravo, tako naj bi šla vzporedno tudi organizacija. V njen delokrog bi spadale zadeve in vprašanja glede racionalne uporabe materiala, spojitve delovnih metod, skupnih naprav in naročil, dajanje enotnih tehničnih smernic ter iniciativ. Tako je aktualno na primer vprašanje enotno izpeljanega toplotnega gospodarstva, ki ga je doslej vodilo vsako podjetje za sebe in ki bi prišlo zlasti v poštev pri kurjenju številnih šolskih poslopij. Lep prihranek je dala že nabava premoga za vsa podjetja skupaj. Sporedno s strojno upravo pa gre tudi organizatorični načrt elektriške uprave, ki naj bi uravnila svoje poslovanje v svojem področju po označenih načelih racionalizacije ter potrebnega varčevanja. Važne so torej naloge, pred katerimi so Mestna podjetja občine mariborske in ki jih bodo morala rešiti za napredek in procvit Maribora.

Pluj

Iz občinskega sveta ptujskega

V četrtek 17. t. m. se vrši redna občinska seja v posvetovalni dvorani. Med drugim je na dnevnem redu proračun za leto 1935/36. Novi proračun se giblje približno v isti višini kakor v lanskem letu. V glavnih mestnih podjetjih se kaže stanje v splošnem nekoliko ugodnejše in tudi dohodki iz trošarine na vino in tržnina so porasli. Izpadek pa izkazuje dohodek od trošarine na uvoženo blago ter bo mestna občina prisiljena zadevne predpise deloma spremeniti, deloma pa zvišati tarifne postavke. To se bo zgodilo tudi iz razloga, da se zaščitijo mestni obrtniki. Zvišale se bodo obrtne pristobine za čevlje, konfekcijo, perilo in novo pohištvo. Tudi se bodo zvišale postavke na luksuzno blago, kot svilo, svilene izdelke, kozmetična sredstva, fotografske aparate in podobno. Najemniški dinar se bo diferencialno v korist socialno šibkejših slojev.

Nesreča. Hudo se je ponesrečil 16-letni kovaški vajenec Ivan Janša z Mestnega vrha. Na ledu se mu je spodrsnilo in je padel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. Spravili so ga v bolnišnico.

Kino. V sredo 16. in v četrtek 17. t. m., obakrat ob 20. uri, se predvaja film »Marja«, legenda z Anabello v naslovni vlogi.

Vlažno, hladno sedaj NIVEA

Po burji, dežju ali snegu je posebno potrebno, da zaščitite svojo kožo pred vetrom in slabim vremenom, a to boste najbolje napravili takole: vsak dan na večer, preden ležete spat, nadrgnite kožo nalahno z Nivea kremo. Koža postane zaradi tega mehka in gibka, a poleg tega tako odporna, da ji še tako slabo vreme ne bo škodilo. Zaradi Eucerita, ki ga vsebuje Nivea krema, prodre ta globoko v kožo, a ne ostavi za seboj nobenega bleska ter je istočasno krema za dan in noč.

Prijava nabornih obveznikov. V smislu zakona o ustroju vojske se pozivajo vsi mladeniči, rojeni leta 1915., ki stanujejo na teritoriju mesta Ptuj, da se javijo na mestnem magistratu najkasneje do 31. januarja 1935. — Ako se mladenič ne more iz kateregakoli vzroka osebno javiti, so ga dolžni javiti njegovi starši ali delodajalec. — V istem roku morajo starši javiti mladeniče rojene l. 1915., ki ne stanujejo v mestu Ptuj, pa so tja-kaj pristojni. Nadalje se v smislu istega zakona pozivajo vsi mladeniči rojeni leta 1917., stanujoči v Ptuj, ne glede na njihovo pristojnost, da se javijo na mestnem magistratu najkasneje do 31. t. m. zaradi vpisa v seznam vojaških obveznikov. Ako se dokaže, da je kdo delal pri tem težkoče ali ni izvršil svoje dolžnosti, se kaznuje v smislu čl. 56. zakona o ustroju vojske in po vojaškem kazenskem zakonu.

Policijska vest. Zaradi potepušstva in vlačugarstva je policija aretirala 32-letnega brezposelnega rudarja Rudolfa Madiero iz Zagorja. Na stražnici so ugotovili, da ga zasledujejo razne oblasti zaradi tatvin. Izročili so ga sodišču.

Nezgoda. Nedavno se je ponesrečil upo kojenec Nikola Tenjer. Pri padcu si je zlomil desno roko in so ga morali spraviti v ptujsko bolnišnico.

Sokolstvo

Tečaj za vodnike naraščaja

Mariborska sokolska župa je priredila 7dnevni prednjaški tečaj za vodnike in vodnice naraščaja, ki se je vršil od 2. do 8. januarja v Ptuj. Tečaj je obiskovalo 16 bratov in 22 sester iz 26 edinic. Zaradi nezadostnih gmočnih sredstev smo morali odkloniti 32 bratov in sester, ki bodo morale počakati na prihodnji tečaj.

Naše stremjenje je, da bo vsak vodnik -ca naraščaja prišel v tak tečaj, ker se zavedamo, da je vzgoja naraščaja najvažnejša naloga Sokolstva, ki je v prvi vrsti vzgojna organizacija. Tečaj je uspel prav dobro in smo prepričani, da bo pripomogel k novemu razmahu

vzgojnega dela med sokolsko mladino. Tečaj je obiskal tudi br. Prosenc, predsednik odseka za naraščaj načelnikstva SKJ, in je bil z ureditvijo tečaja in z delom v njem prav zadovoljen.

Vsem, ki so pripomogli do izega uspeha, naj bo v zahvalo zavest, da so s svojim delom znatno dvignili sokolske delovanje v naši župi. Prav posebej pa se moramo zahvaliti ptujski mestni občini z br. Jeršetom na čelu in ravnatelju drž. mešč. šole br. Kvedru, za naklonjenost, ki nam jo pokažeta ob vsaki tak priložnosti. J. P.

Sokolsko društvo Maribor Matica obvešča svoje članstvo, da so od danes naprej vsako sredo uradne ure v društveni pisarni v Narodnem domu I. n. levo, in sicer od 18. do 19. ure. Bratje in sestre, ki še niso poravnali članarine, naj to nemudoma storijo še pred občinim zborom. Zavedajte se svoje dolžnosti napram društvu!

Seja izpraševalne komisije bo v četrtek, dne 17. t. m. ob 17. uri v župni sobi v Narodnem domu. Predsednik.

Sokolsko društvo Maribor I. Uprava sklicuje za soboto 19. januarja 1935 ob 20. uri zvečer v telovadnici inž. podoficirske šole (bivše kadetnice) redni letni občni zbor z dnevnim redom po pravilniku. Udeležba vsega članstva obvezna! Starosta.

Napačno razumei.

V kupeju II. razreda sedita dva potnika in gledata letalo, ki leti čez vlak.

»Še malo«, pravi eden, »pa bomo tudi mi leteli.«

Drugi ga nekam čudno pogleda in mu zašepeče:

»Kaj ste tudi vi prišli sem s karto III. razreda?«

Previdnost.

Avtomobilist, ki se je prvič vozil v avtomobilu, se vozi okrog bolnišnice. K njemu stopi stražnik in ga vpraša: »Gospod, zakaj se pa vozite okoli bolnišnice?« Avtomobilist odgovori: »Zaradi previdnosti, ker še ne znam voziti.«

Inominialte sa CMB

Kulturne vesti

Predavanja Ljudske univerze

VELEPOSESTNIKI IN KOČARJI MED NARODI.

V ponedeljek zvečer je predaval v naši mariborski Ljudski univerzi glavni urednik in pisatelj Radivoj Rehar o zanimivem problemu sedanje razdelitve sveta med narodi, v prvi vrsti narodi Evrope. Na podlagi obsežnega statističnega gradiva je pokazal najprej, da gospodarijo nad največjo površino naše zemlje Anglosaski, posedujejo v dveh ogromnih skupinah, velikobritanskem imperiju in Združenih državah Severne Amerike 44.746.000 kvadratnih kilometrov, torej več kot četrtino vsega kopnega sveta. Vsi germanski narodi skupaj pa gospodarijo s površino 50.562.000 kvadratnih kilometrov, ali več kot s tretjino celote. Za Anglosaski imajo največ sveta Rusi, po skupinah pa so pred Slovani vendarle še Romani. Romanska skupna posest znaša 40.827.000 kvadratnih kilometrov, slovanska pa samo 22.302.000 kvadratnih kilometrov. Za Anglosaksonci in Rusi so največji veleposestniki Španci, nato pa sledi Francozi in Portugalci. Daleč pod njimi so Kitajci, še dalje pa ostali »veleposestniki«.

Med tem pa, ko imajo naštetih in še nekateri drugi narodi preveč sveta in ga ne morejo niti zadostno kolonizirati niti ne eksploatirati, ga imajo drugi premalo in nimajo na vsem svetu niti kotička, kamor bi mogli poslati svoj odvisni naravni prirastek, ne da bi se vsak izseljenec moral že vnaprej odreči svoji narodno-

sti. Med narode kočarje moramo v tem oziru šteti tudi Nemce, dasi so po številu med največjimi narodi sveta. Razen Rusov, smo tudi vsi Slovani brez zadostne posesti za večji razvoj. Mi Slovenci bi mogli, ako bi izrabili vse možnosti, povečati prebivalstvo svobodne Slovenije komaj na okoli 1.600.000. Kar bo prirastka preko tega, bo moral tudi v bodoče iskati kruha izven domovine, kjer se bodo morali potujiti. Slovenci smo se pa tudi že pred vojno morali izseljevati in se moramo enako sedaj, dasi gre tok našega izseljevanja zaenkrat in dokler gre večinoma le v druge dele Jugoslavije in v evropske države. Ako bi bilo prišlo v 6. stoletju sem le 1000 Slovencev, bi nas pri naravnem prirastku 10 na 1000 morajo biti letos že skoraj 12 milijonov, nas pa na vsem svetu skupaj niti 1.900.000. Ako bi se bili pa vsaj zadnjih 50 let Slovenci izseljevali vsi v eno samo kompaktno novo prekomorsko naselbino, kjer bi lahko ohranili svojo narodnost, bi imeli danes že novo domovino ki bi štela mnoge stotisoče.

Problem nove razdelitve sveta postaja tako vedno bolj pereč in treba bo, da se zanj pričnemo zanimati tudi Slovani in med njimi zlasti Slovenci. Kakor je bila izvedena agrarna reforma v malem, ko se je veleposest fevdalne gospode razdelila med tlačane in kočarje, tako bi se morala izvesti tudi »agrarna reforma« v

velikem na ta način, da bi evropski narodi kočarji dobili od lastnikov velikih, nenaseljenih in izrabljenih prekomorskih dežel primerne dele za naseljevanje svojega odvisnega prirastka in ustvarjanje novih domov. Taki kompleksi bi se dobili zlasti v velikobritanskih dominijah in kolonijah, v delih španskih in portugalskih držav Srednje in Južne Amerike, v francoskih kolonijah itd.

Predavanje je vzbudilo precejšnje zanimanje, ker je pokazalo na problem, numo katerega hodimo brez misli, dasi bo nekega dne trdo potrkal tudi na naša lastna vrata, samo da takrat morda ne bo nobene rešitve več, ker bo vse za vedno zamujeno.

Cankarjevo »Pohujšanje v dolini šentflorjanski« v nemškem prevodu. Bivši akademski slikar Leopold Wallner, po rodu iz Ptuja, ki je obesil paletu na klin in se posvetil medicini, katero studira v Nemčiji, je prevedel na nemški jezik Ivana Cankarja »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, ki je že te dni izšlo kot samostojna knjiga v nakladi 7000 izvodov. To vest, ki je bila doslej pri nas docela neznanca, smo posneli po nekem zasebnem pismu prevajalca. Skušali bomo dobiti tudi prevod, in bomo tedaj prinesli podrobnejše poročilo.

Anton Slodnjak: Pregled slovenskega slovstva. Akademsko založba, Ljubljana 1934. Strani 544. — Naša nova Akademsko založba, ki je določila za prvo leto tri znanstvena dela, je izdala kot prvo »Pregled slovenskega slovstva«, ki ga je napisal naš v zadnjem času izredno agilen slovstveni zgodovinar prof. dr. Anto-

Slodnjak, ki se je posebno uveljavil z izdajanjem zbranih del Frana Levstika pri Jugoslovanski knjigarni. To najnovejše delo je že na prvi pogled plod izredno obsežnega in vestnega dela. Avtor nam je predložil pregled našega slovstvenega ustvarjanja vse od Brižinskih spomenikov dalje, do novejših, skoraj najnovejših dobe. Knjigo, tehtno po obsegu in vsebini, zaključuje »Letopis slovenskega slovstva«. Poglavlja so: Slovenstvo in slovanstvo (od l. 453 dalje); Sledovi humanizma in renesanse na slovenskih tleh; Oživetje slovenske narodne duše zaradi verske reformacije; Iskra pod pepelom; Slovenski enciklopedisti in udje znanstvenih akademij; Novi znaki narodnega preroda; Početki slovenske romantike; Prerod slovenskih obrobni pokrajini; Boj za enotni slovstveni jezik in črkopis: Kranjska Čbelica; France Prešeren; Ilirstvo; Anton Slomšek in njegov posvetilski krožek; Staroslovenci; Prva mladostlovska generacija; Anton Janežič; Fran Levstik; Vajeveci; Druga mladostlovska generacija; Josip Jurčič; Simon Gregorčič; Epigoni druge mladostlovske slovstvene generacije; Ivan Tavčar; Janko Kersnik; Anton Aškerc; Epigoni mladostlovske poezije; Naturalistični intermezzo; Slovenska moderna; Drugi rod dominisvetovcev; Dediči slovenske moderne; Drugo pokolenje slovenskih naturalistov; Rodova na razpotju. Ob koncu je še Stvarno kazalo. Kdor hoče pregledati dosedanja pota slovenskega slovstva, bo našel v Slodnjakovi knjigi za to najboljšega cicerona.

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

Montelli ga je moral pisati pred svojim koncem. Mogoče mi ga je poslala Portugizinja, da mi pokaže, da ve za moj načrt in mi ga hoče prekrizati. Vsebinska pisma mi je uganka, glasi se takole:

»Razkrinkan sem in moram bežati. Vi ste varni, če premagate svojo slabost za umetnika. Če se ji pa vdete, ste izgubljeni. Oboje ne morete imeti, ljubezni in bogastva! Izbirajte, toda ne pozabite, da zahtevava jaz in Portugizinja svoj denar, če ne drugače pa od Vašega ljubimca. Nisva se podala v tako nevarnost, da bi nazadnje ostala praznih rok.«

Ko sem še stala trda od strahu zaradi tega poročila, zavita v Hilaryn plašč, da prikrijem svoj namen, je pristopil nenadoma Byrd in mi naznanil smrt Portugizinke. Kaka radost! Sedaj sem bila prosta in sem svobodno poslušala utripanje svojega srca.

Vrgla sem plašč od sebe, vabila sem Te s svojo pesmijo, toda nisi prišel. Byrd je zasejal nezaupanje v Tvojo dušo, in ko si se končno oprstil njegovega vpliva in prihitel k meni, sem se vda-

la drugemu, ki je obljubil vse, zahteval pa nič.

A moja ljubezen, ki ni mogla prenesti Tvoje ravnodušnosti, se je dvignila zmagovalno, ko sem vedela za Tvojo zvestobo. Nič me naj ne ovira, da si priborim srečo, ki sem jo skoraj zaigrala; nisem se ustrašila najskrajnejšega sredstva. Pisala sem gospodu Degrawu. Priznala sem mu vse, da mi vrne prostost, ker bi mi bogastva itak nikoli ne bil podelil, ako bi vedel, da ga nisem vredna. Priznala sem mu svojo ljubezen do Tebe, svoj delež pri nepoštenem podjetju, po katerem sta hotela hudoznež priti do premoženja, ki je bilo namenjeno za nedolžno čisto roko.

Ta moj čin je bil usodepoln, to sem takoj sprevidela pri našem razgovoru v ateljeju, ki ga je prekinil nesrečni prihod gospodične Hilary. Če je policija že nekaj slutila, je bilo blazno, napisati vse, kar upravičuje njen sum in ovadi mojo goljufijo. Obupen poskus, da dobim pisimo spet v roke, se je ponesrečil. Gospod Degraw je bral mojo izpoved, toda po nezaslišani nezgodi, ki si je sam ni mogel razlagati, je pismo izginilo in za mojo tajnost ni vedel samo on, temveč tudi še kdo drugi; ves svet lahko izve vse, in kar mi je bilo najhuje — tudi Ti!

To me je pripravilo do iskrene proš-

nje, da se poročiš nemudoma z menoj, in ko si zahteval odlog, sem s težavo prikrla svojo bojazen. Pretilo mi je razkritje, poguma pa nisem imela, da Ti vse razkrijem, kakor mi je svetoval gospod Degraw. Njegova mehkejša narava bi menda odpustila, a Tebe sem poznala bolj: Tvoj ponos, Tvoja strast bi ne prenesla prevare. Smrt je morala priti pred izpovedjo mojega varanja — druge poti ni bilo!

Ali Ti naj povem, da je bila moja sladka nedolžnost, ki si jo slavil tolikokrat, le krinka slabega srca? Naj vzamem svoji lepoti vso pravljico silo, naj zastrupim vsak spomin — božanstven trenutek v našem življenju naj bo zgolj komedija, naj učim Tvojo dušo sovražiti, kar ji je bilo slast in zanos? Nikoli! Prej umreti, kakor to storiti. Bila je še ena možnost, da pisma ne dobiš, vendar sem se pripravila na konec. Najela sem svoje nekdanje stanovanje, da — ako pride do najskrajnejšega — pade Tvoj poslednji pogled name tam, kjer si me videl prvič.

Moje zadnje upanje bi se skoraj izpolnilo; še enkrat se mi je življenje smehljalo, pa samo zato, da tem sigurneje strmoglavim v obup. Vrnili si mi pismo, ne da bi ga čital, zahteval pa si, da Ti povem vsebino. Lahko bi Ti prošnjo odbila, a izgubila bi s tem Tvoje zaupanje. Tega nisem smela izgubiti kot Tvoja bodoča

žena; zato sem opustila nadaljnji boj in se poslovila od Tebe za vedno z zadnjim tihim objemom.

Zgodilo se je to pred dvema urama, zdi se mi pa, da je minila cela večnost, odkar me že obdajajo sence iz kraljestva smrti. Upam, da mi sledi vsaj Tvoje usmiljenje v grobno tišino, če ne Tvoja ljubezen.

Niti moja mladost, niti slaba vzgoja, mnogo razočaranj in skušnjave naj ne opravičijo moje krivde. Odpusti mi zaradi moje ljubezni! Njej sem žrtvovala bogastvo, priznala svoj tajni greh in grem zdaj v smrt. Njej vsaj posveti solzo, če ne moreš jokati za Tvojo

mrtvo Jenny.

Komaj je Degraw prebral do konca, so se odprla vrata in vstopil je detektiv Byrd.

»Prihajam prepozno?« je vprašal. »Ali se je že vršila vaša poroka z gospodično Rogersovo, gospod Degraw?«

»Poroka?« Umetnikov glas je zvenel medlo in volto.

»Če se še ni vršila, vam prinašam važno novico. Sledil sem vam iz ateljeja v hišo gospodične Aspinwallve in semkal, ker sem izvedel pravkar...«

»Tih!«, je zapovedal Degraw, ki se je sedaj ojunčil. Odprli je vrata v mrtvašnico in povabil Byrda, da vstopi.

(Se bo nadaljevalo.)

Usoda zadnjega potomca Tamerlanov

ZADNJI IZ RODU INDIJSKIH VELIKIH MOGULOV NATAKAR V BOMBAJU.

V Bombaju je proslavil nedavno svoj osemdeseti rojstni dan poslednji potomec slavne dinastije Tamerlanov, ki so nekaj stoletij vladali nad Hindustanom. Proslava pa nikakor ni bila vladarska, ker je ta zadnji potomec Kismet bej reven ko cerkvena miš in si služi vsakdanji kruh kot natakari v nekem hotelu. Njegov zaslužek znaša komaj 750 Din na mesec.

Tamerlani so vladali dolga tri stoletja Indiji kot veliki moguli. Med njimi so bili vladarji, ki so s svojo slavo napolnili ves vzhod in silno utrdili prestol pava. Še dandanes se v Indiji govori o sijaju dvora Tamerlanov. Do leta 1857, so stolovali v Delhih in zadnji vladar njihove dinastije je bil veliki mogul Mohamed Bahadur šah, ded natakarija Kismet beja. Ta zadnji veliki mogul je bil sicer le še vladar po imenu, a vsaj to ime je še imel.

Leta 1857. je bil Bahadur že star in skoro slep, v mladosti je pa pesnil popevke ki so se še do dandanes ohranile. Omenenega leta je izbruhnila vstaja proti Angležem. Da bi vstaja čimbolj uspela, so vstajši rabili voditelja z zvanečim imenom, ki bi podžgalo vso Indijo. In tako so privlekli vstajši iz njegove mramornate palače starega mogula ter ga oklicali za samovladarja Hindustana. Toda pod grmenjem angleških topov je bilo navdušenja kmalu konec. En sam dan je trajala Bahadurjeva slava. Neki smeli angleški pustolovec je starega carja ugrabil iz sredine vstašev in ga odnesel Angležem. Spotoma je Anglež ustrelil Bahadurjevega sina Mirzo Mogula in drugega sina Mirzo Kedža. Padel pa je tudi vnuk Mirzu Abu Bukir.

Po nasledstvenih določilih je postal veliki mogul edini še živi Bahadurjev naslednik, Kismet bej. Bil je takrat star šele dve leti in je sedel v mramornati palači v Delhih, ko so zunaj pobijali njegove roditelje. Toda veliki mogul je bil samo dve uri, kajti v palačo so vdrli Angleži in razgnali vse, kar je bilo v njej. Bahadur šah je umrl v ječi, mati Kismet beja je pa postala siromašna in potomec slavnihih vladarjev je preostala le še natakarska kariera.

Vendar pa Kismet bej nikoli ni pozabil, da je zadnji potomec velikih vladarjev Hindustana in morda upa še zdaj, da si je že 80 let star, da se bo nekega dne lahko vrnil na prestol svojih pradedov. Ko je prišel v hotel, v katerem je zaposlen Kismet bej, neki bogati maharadža in izvedel, kdo mu streže, ga je povabil k sebi in mu obljubil, da bo lahko do smrti njegov gost. Bilo je to pred desetletji, ko je bil Kismet bej še krepek mož zato je odločno odklonil, da bi prejemal minst-

od človeka, ki je po starih zakonih prav za prav njegov vazal. Maharadža se temu ni čudil; razumel je, kaj se odigrava v duši potomca velikih Tamerlanov. Nazadnje pa je Kismet bej sprejel rento tisoč rupij na leto, tudi smatrajo jo kot cavek, ki mu ga po postavi plačuje njegov vazal.

Kismet bej veruje torej še vedno, da bo obnovil slavo svojih prednikov in bo umrl na prestolu Tamerlanov. Razen njegova pa v to prav gotovo ne veruje nihče, ne v Indiji ne kje drugje. Morda pride že kmalu čas, ko bo legel v grob tudi Kismet bej, in z njim bo za vse večne čase izumrla dinastija, pred katero se je nekoč tresel ves vzhod. Po slovensko pomeni ime Kismet bej — princ Usoda. Žalostna, trpka usoda!

Nemogoče je šteti do trl milijone.

Dva londonska trgovca sta stavila. Prvi je trdil, da bo brez presledka štel od 1 do 3 milijone. Drugi trgovec je trdil, da brez presledka štel do 2 milijonov. Stava je bila sklenjena za 1000 funtov. Prvi trgovec je onemogel v štetju že prvi dan, drugemu trgovcu pa so se pri številkah nad 111.000 že pričele zapletati be sede, a pri številki 111.402 je omedlel. Tako sta bili obe stavi gladko izgubljeni.

Zvoki 5.000 let stare harfe.

V nekem mestecu v južni Babiloniji so izkopali pred meseci harfo, o kateri trdijo, da je stara najmanj 5.000 let. Prišli so jo v London, kjer so jo strokovnjaki popravili in napeli na njo nove strune, da je izgledala kot nova. Neko godeno društvo je priredilo koncert, na katerem je prišla v pošev tudi stara harfa. Zaradi nje je bilo za koncert ogromno zanimanje in je bil tudi obisk naravnost rekorden. Toda zvoki harfe so bili komaj slišni, tako številni poslušalci niso prišli na svoj račun.

Samomor brez potrebe.

Neki češkoslovaški trgovski potnik je bil skoro vsak dan na potovanju. Imel je dobro in skrbno ženo, ki jo je vsak dan sproti obveščal, da je bila točno informirana, kje in kod hodi njen ljubljani mož. Pred dnevi pa je moral potnik ponovno na daljše potovanje. Brzojavil je ženi, da se bo vrnil določenega dne, vendar pa je nesrečno naključje hotelo, da se je zakasnil za dva dni. Ko je prišel domov, je našel svojo ženo mrtvo, na mizi pa pismo sledeče vsebine: »Čakala sem Te. Tebe ni bilo. Upala sem, ker se Ti je prav gotovo pripetila nesreča. Tega nisem mogla preživeti. Še malo bom počakala in če Te ne bo, bom odprla

plin. Ne maram pričakati strašne vesti.« Na drugi strani papirja pa je napisala: »Dalje te čakati ne morem. Prepričana sem, da Te ni več med živimi, zato sledim.« Zdravniki so pozneje ugotovili, da je nesrečna žena umrla prav v trenutku, ko je prispela v mesto brzokavka, v kateri ji sporoča mož svojo vrnitev.

Voronova metoda je prevara.

Prve vesti o Voronovih uspehih so zelo ugodno vplivale na stari svet. Z Voronovo metodo za pomlajenje so se bavili tudi drugi zdravniški strokovnjaki, vendar do danes niso dosegli bogve kakih uspehov. Popolnoma pa je pobil Voronovo metodo neki angleški zdravnik specialist za zdravljenje skleroze, ki je celo napisal in izdal brošuro, v kateri trdi, da je Voronova metoda čisto navadna prevara, ki utegne imeti po operaciji hude posledice, ki ogrožajo pacientovo življenje. Omenjeni angleški zdravnik navaja nadalje v svoji brošuri, da je pregledal 15 operiranih oseb po Voronovi metodi in da se pri 14 ni poznalo nobeno pomlajenje, 15. pa je kmalu nato umrl. Torej ne bo nič s pomladitvijo oziroma z metodo o pomladitvi potom operacij, o kateri je še pred kratkim govoril ves svet.

Sport

Skakalne tekme za prvenstvo MZSP

Mariborski zimski sport se pripravlja na svoj največji praznik, ki bo v nedeljo 20. t. m. Ugodne snežne razmere omogočajo, da se zimsko-sportne prireditve vrstijo točno po programu. Skakal-

nica v Betnavi nudi že pestro sliko marljivega treninga držnih skakalcev ter obeta letošnja konkurenca biti zelo ostra. Kakor smo izvedeli, se bodo te skakalne tekme za prvenstvo mariborske zimsko-sportne zveze udeležili tudi ljubljanski in gorenjski tekmovalci. Po daljšem času bo to prireditev večjega obsega ter bo nudila, ker so naši skakalci izdatno izboljšali svoj stil, tudi za gledalce obilo sportnega užitka! Ne samo mesto, tudi podeželi se pripravljajo, da ta dan pobje v Maribor, na to sportno manifestacijo. O ostalih podrobnostih bomo sproti poročali!

SK Železničar izreka tem potom mariborskim tvrdkam Karo-Roglič, Divjak, Jakac, Majer, Dogša, Mastek, Trnin, Leyrer, Pečar, Karničnik, Weiler, Markovič in Macun, ki so poklonile darila za klubsko smuško tekmo, najpripronejšo zahvalo. Odbor.

Ustanovitev koroške zimskosportne podzveze. V nedeljo 13. t. m. se je vršil v Dravogradu ustanovni občni zbor Koroške zimskosportne podzveze, ki bo torej že sedma podzveza pri JZSS. — KZPS bo obsegala ozemlje jugozapadno od Pohorja. V svoje članstvo bo prevzela nekatere klube Mariborske zimskosportne podzveze, ki imajo sedež v Slovenjgradcu, Prevaljah, Šoštanj in Rinskem vrelcu. Štela bo za sedaj 7 klubov, ker sta se ustanovila dva nova, ki sta že prijavila svoj vstop. Na ustanovnem občnem zboru je bila izvoljena naslednja uprava: predsednik Miroš Tomc; podpredsednik Zdravko Močnik; tajnik dr. Makso Pohar; blaginjak Martin Uje; tehnični referent Stanko Štangl; odborniki inž. Tiringer, Robinšček, Maglič Klun, Horvat, Potočnik in Apostolovič.

Razno

MI PEREMO VSE VAŠE PERILO LEPO.

higijenično, poceni in ga varujemo. Din 5.— do 6.— kg. I. Mariborska parna pralnica Maribor, Krekova ul. 12. 184

POZOR! TRAJNI KODRI

Din 80, vodna ondulacija Din 14, železna ondulacija Din 6, samo pri Ivanu Fliegerju v Krčevini, Aleksandrova c. 7. 189

SKROBIMO BREZHIBNO OVATNIKE.

strajce itd., peremo zavese in vsakovrstno perilo v vaše popolno zadovoljstvo. I. Mariborska parna pralnica. Maribor, Krekova ul. 12. 185

STAMPILJE
T. SOKLIČ
Mbr. Aleksandrova 8

Zastopnike sprejem

CENENE POROCNE PRSTANE.

kakor prstane s kamenčki in vsakovrsten zlat nakit si lahko daste iz stare pokvarjene zlatnine modernno predelati. Popravila hitro in ceneno. Priporočila se cenjenemu občinstvu Avgust Jahn, zlatar in draguljar, Stolna ul. 2. 5400

Posesi

DVOSTANOVANJSKA NOVA HIŠA

takoj na prodaj v Koseskega ulici. Informacije daje Alojz Vales, Frankopanova ul. 12. 161

Kupim

HRANILNE KNJIŽICE
Mestne hranilnice ali Posojilnice v Mariboru za 6—10.000 se kupi proti takol. plačilu. Ponudbe pod »M. P.« na upravo lista. 131

Prodaj

SUH REZAN LES

od smreke, bora in macesna prodaja Gnilšek. Razlagova ul. 25. 186

Sobo odda

PRAZNO SOBO
oddam. Sernčeva ul. 2, Krčevina. 192

Zgubljeno

SREBRNO ŽEPNO URO
sem izgubil od hiše Ob železnici 10. po Frankopanovi. Dvojčakovi do Glavnega trga. Pošten najditelj naj jo priloži primerni nagradi odda Ob železnici 10/II, vrata 5. 187

Kupujte svoje potrebitine pri naših inserentih!